

NORSK TIPPING AS
Postboks 4414
2325 HAMAR

Saksbehandler
Tatyana Søreide Klepaker

Vår dato
18.12.2025

Deres dato

Deres ref.

Varsel om pålegg om opphør av ulovlige forhold og ilegging av overtredelsesgebyr

Lotteritilsynet gjennomførte tilsyn hos Norsk Tipping AS (heretter Norsk Tipping) i perioden 6. februar – 12. september 2025. Formålet med tilsynet var å kontrollere Norsk Tippings etterlevelse av hvitvaskingsregelverket.

Tilsynet avdekket fem brudd på hvitvaskingsloven. Avvik, merknader og stikkprøvekontroller er beskrevet nærmere i den endelige tilsynsrapporten (heretter tilsynsrapporten).

1. Sakens bakgrunn

Norsk Tipping er en «spilltilbyder som krever tillatelse etter pengespilloven», og er siden 2018 omfattet av hvitvaskingsloven, jf. hvitvaskingsloven § 2, bokstav k.

Lotteritilsynet har gjennomført tilsyn med etterlevelse av hvitvaskingsloven, herunder Norsk Tippings risikovurdering og rutiner, kundetiltak, løpende oppfølging av kundeforhold, overvåkning av transaksjoner, nærmere undersøkelser og rapportering av mistenkelige transaksjoner til Økokrim. Målet med dette tilsynet var å kontrollere når og hvordan Norsk Tipping gjennomfører kundetiltak, hvordan etablerte indikatorer på hvitvasking fungerer i praksis, hvordan kunder/transaksjoner/saker følges opp og hvordan Norsk Tipping dokumenterer etterlevelse av hvitvaskingsloven.

Tilsynsrapporten er basert på Norsk Tippings dokumentasjon på antihvitvaskingsområdet og kundedata som vi har mottatt i perioden februar–august 2025, stikkprøvekontroller som vi gjennomførte i mai–august 2025, samt stedlig tilsyn med intervjuer som fant sted 11. – 12. september 2025.

Tilsynet avdekket brudd på følgende bestemmelser i hvitvaskingsloven:

- Brudd på hvitvaskingsloven § 7 – virksomhetsinnrettet risikovurdering
- Brudd på hvitvaskingsloven § 8 – rutiner
- Brudd på hvitvaskingsloven § 9 – risikobaserte kundetiltak og løpende oppfølging
- Brudd på hvitvaskingsloven §§ 12 femte ledd og 17 andre ledd – kundetiltak
- Brudd på hvitvaskingsloven § 24 – løpende oppfølging av kundeforhold

2. Varsel om pålegg om opphør av ulovlige forhold

Med hjemmel i hvitvaskingsloven § 47 (1), jf. forvaltningsloven § 16, varsler Lotteritilsynet at vi vurderer å vedta pålegg om opphør av ulovlige forhold, dersom vi ikke mottar dokumentasjon på at de ulovlige forholdene er opphørt snarest mulig, og senest innen **1. februar 2026 for avvik 2.1** og innen **1. mai 2026 for avvik 2.2, 2.3 og 2.4.**

Pålegg om opphør av ulovlige forhold varsles for:

2.1 Brudd på krav om virksomhetsinnrettet risikovurdering

Postadresse
Lotteri- og stiftelsestilsynet
Postboks 800
6805 Førde

Kontoradresse
Storehagen 1 B
6800 Førde

Telefon
57 82 80 00
Nettside
lottstift.no

Organisasjonsnummer
982 391 490
E-post
postmottak@lottstift.no

Rapporteringspliktige skal identifisere og forstå risikoen som deres virksomhet er eksponert for. Alle rapporteringspliktige skal ha en overordnet risikovurdering, jf. hvitvaskingsloven § 7, som identifiserer og vurderer risikoen for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til egen virksomhet.

Denne risikovurderingen skal danne utgangspunktet for den rapporteringspliktiges utarbeidelse av rutiner, tiltak og sikre etterlevelsen av hvitvaskingsregelverket. Som et minimum må alle rapporteringspliktige ha en risikovurdering som omfatter foretakets egen virksomhet, produkter, tjenester og kundeforhold, type kunder, kundegrupper og geografiske forhold. Terrorfinansieringsrisikoen skal alltid vurderes, selv om konklusjonen er at risikoen er lav. Sentrale kilder for risikovurderingen vil blant annet være erfaringene den rapporteringspliktige gjør seg gjennom virksomheten, herunder kunnskap om egne kunder og deres adferd, samt fra undersøkelser og rapportering om mistenkelige forhold.

Norsk Tipping har utarbeidet en virksomhetsinnrettet risikovurdering (heretter risikovurdering), som omfatter: rammeverk, egen virksomhet (inkludert virksomhetsstryingsprosesser), produkter, betalingstjenester, kunder, kundeforhold, distribusjon, geografiske forhold og terrorfinansiering. Den virksomhetsinnrettede risikovurderingen er laget i Compendia.

Systemet EasyRisk brukes til løpende oppfølging av identifiserte risiko og risikoreduserende tiltak. Systemet har en integrert arbeidsflyt og funksjon med påminnelse om frister for gjennomføring av tiltak. Risikovurderingen har lenker til konkrete saker i EasyRisk, som gjør at man lett kan se hvordan risikoen følges opp.

I tilsynsrapporten påpekte Lotteritilsynet at risikovurderingen til Norsk Tipping hadde enkelte mangler som utgjorde et brudd på hvitvaskingsloven § 7, se avvik 5.1 i tilsynsrapporten for nærmere informasjon.

Lotteritilsynet har funnet motstridende eller ikke oppdaterte risikoklassifiseringer på enkelte risikoer i risikovurdering og i EasyRisk; mangelfulle eller utilstrekkelige beskrivelser av konsekvenser og oppsummeringer i risikovurderingen; risikoen knyttet til egen etterlevelse av regelverket og overgangen til det nye systemet manglet enkelte elementer.

I rapporten påpeker vi at risikovurderingen har enkeltstående mangler, som kan tyde på at den bærer preg av manglende oppdatering. Vi finner at dette utgjør et brudd på hvitvaskingsloven § 7 ved at enkelte deler i risikovurderinger ikke var "oppdatert".

2.2 Brudd på krav om risikobaserte kundetiltak og løpende oppfølging

Etter hvitvaskingsloven § 9 skal rapporteringspliktige gjennomføre kundetiltak ut fra en risikobasert tilnærming. Risikoen skal vurderes ut fra «*kundeforholdets formål, mengden kundemidler som skal inngå i kundeforholdet, transaksjoners størrelse og regelmessigheten og varigheten på kundeforholdet*». Bestemmelsens andre ledd åpner for at rapporteringspliktige kan utarbeide standardiserte risikoprofiler for sine kunder, og at disse må være forankret i risikovurderingen etter hvitvaskingsloven § 7.

Lotteritilsynet har funnet at det per i dag ikke gjennomføres initial risikoklassifisering av kunder ved etablering av kundeforhold for utenom PEP og kunder fra høyrisiko land. Både det gamle og det nye systemet er hovedsakelig basert på adferd og hendelser. I 2025 har Norsk Tipping innført et nytt system for risikoklassifisering, der risikoen på kunder og forhandlere defineres med pinpoints i henhold til egenskaper, adferd og hendelser. Ifølge dette systemet klassifiseres kunder og forhandlere som lav, medium og høy risiko.

Under stedlig tilsyn har Norsk Tipping opplyst at de hadde startet med innhenting av KYC-skjema 2024, som en del av overgangen til det nye systemet og risikoklassifisering av kunder med pinpoints. KYC-skjema ble foreløpig sendt kun til PEP-kunder og kunder fra høyrisikoland. Norsk Tipping informerte oss at de på sikt skal sende KYC-skjema til alle kunder

Riktig risikoklassifisering etter pinpointssystemet forutsetter innhenting av informasjon ved etablering av kundeforhold. Norsk Tipping mangler fremdeles KYC-skjema på en betydelig del av kundemassen. Dette påvirker muligheten til å korrekt kunne risikoklassifisere kundene og gjennomføre tilpassede kundetiltak.

Ettersom Norsk Tipping ikke hadde risikoklassifisering og innhentet opplysninger i det tidligere AHV-systemet, så mangler Norsk Tipping viktig data for overføring til det nye AHV-systemet.

Tilsynet har vist at Norsk Tipping hadde på plass dokumentasjon og systemer som kunne påvise at omfanget på tiltakene var tilpasset kundenes risikoprofiler. Dette var imidlertid risikoprofiler basert på etterfølgende kundedadferd, eventuelle hendelser, eller opplysninger om kunden var PEP eller fra høyrisikoland. I og med at det ikke gjennomføres initial risikoklassifisering av kunder og at det mangler KYC-skjema for de fleste kunder, stiller vi spørsmål om omfanget på tiltak er definert korrekt og om tiltakene inntreffer tidsriktig.

Lotteritilsynet har funnet at Norsk Tipping sin praksis bryter med kjenn din kunde-prinsippet, som gjør at de ikke alltid er i stand til å iverksette risikobaserte tiltak for å avdekke og forebygge hvitvasking og terrorfinansiering tidsriktig.

Basert på det ovennevnte og punkt 5.3 i tilsynsrapporten, finner vi at det foreligger et brudd på hvitvaskingsloven § 9.

2.3 Brudd på krav om kundetiltak når kunden er fysisk person, forsterkede kundetiltak

Hvitvaskingsloven kapittel 4 stiller en rekke krav til gjennomføring av kundetiltak. Hvilke kundetiltak som skal gjennomføres følger av hvitvaskingsloven § 12. Etter bestemmelsens femte ledd skal det også innhentes opplysninger om «*kundeforholdets formål og tilsiktede art*».

For kundeforhold som innebærer forhøyet risiko, skal det i tråd med lovens § 17 gjennomføres forsterkede kundetiltak.

Under stedlig tilsyn har Norsk Tipping forklart at de innhenter opplysninger om kundeforholdets formål gjennom samtykke til kundevilkår. Kundevilkår lyder følgende: *“Formålet med spillerkonto er innskudd til betaling av spill og utbetaling av premier. Norsk Tipping kan fastsette beløpsgrense for innskudd på spillerkonto. Innestående på spillerkonto tjener ikke opp renter”*. På den måten sikrer Norsk Tipping at opplysninger om kundeforholdets formål er innhentet og dokumentert. Dette er også i tråd med deres interne rutine “Sikker identifisering- bli kunde”, der samtykke til kundevilkår er nevnt som ett av punktene ved etablering av kundeforhold.

Norsk Tipping har samtidig bekreftet at de ikke innhenter opplysninger om kundeforholdets “tilsiktede art”.

Dette innebærer et brudd på hvitvaskingsloven § 12 femte ledd.

Brudd på hvitvaskingsloven § 12 femte ledd, medfører en følgefeil i etterlevelse av hvitvaskingsloven § 17 femte ledd. Bestemmelsen i § 17 andre ledd sikter til at det skal iverksettes *“ytterligere nødvendige tiltak for å sikre kjennskap om kunden, reelle rettighetshavere og kundeforholdets formål og tilsiktede art”*.

Manglende innhenting av opplysninger om tilsiktet art ved etablering av kundeforhold gjør at Norsk Tipping ikke klarer å iverksette *“ytterligere tiltak”* ved forsterkede kundetiltak, jf. hvitvaskingsloven § 17 andre ledd. Vi kunne heller ikke se at rutinene som omtaler forsterkede kundetiltak inneholder noe beskrivelse av *“ytterligere tiltak”* og *“tilsiktede art”*.

Lotteritilsynet finner at det foreligger brudd på hvitvaskingsloven §§ 12 femte ledd og 17 andre ledd.

2.4 Brudd på krav om løpende oppfølging av kundeforhold

Etter hvitvaskingsloven § 24 skal rapporteringspliktige følge opp kundeforhold. Dette innebærer blant annet «*å overvåke at transaksjoner som utføres i kundeforholdet, er i samsvar med den rapporteringspliktiges innhentede opplysninger om kunden, kundens virksomhet og risikoprofil, midlenes opprinnelse og kundeforholdets formål og tilsiktede art*». Bestemmelsens andre ledd stiller krav om at løpende oppfølging skal gjennomføres «*jevnlig*». Det er også krav om en forsterket løpende oppfølging av PEP-kunder, jf. § 24 tredje ledd.

Tilsynet har vist at Norsk Tipping overvåker transaksjoner, følger med på etablerte indikatorer og har en oversikt over kundene sine. Under stedlig tilsyn og gjennomgang av stikkprøvekontroller fikk vi se på konkrete saker og kunder. Vi har observert at vurderinger og beslutninger er godt dokumentert.

Men i og med at Norsk Tipping ikke innhenter nødvendige opplysninger om kunden (opplysninger om kundeforholdets tilsiktede art), og ikke lager risikoprofiler til kundene ved etablering av kundeforhold, finner vi at Norsk Tipping mangler forutsetninger for å etterleve hvitvaskingsloven § 24. Se nærmere om dette avviket i punkt 5.5 i tilsynsrapporten.

Hvitvaskingsloven § 24 andre ledd krever også at *“rapporteringspliktige skal jevnlig gjennomføre kundetiltak som ledd i løpende oppfølging”*.

Under stedlig tilsyn fikk vi bekreftet at det ikke ble gjennomført jevnlig kundetiltak utover det som var beskrevet i rutinen “Krav til kundedata”. I de nye rutinen som ble laget i 2025, er det definert frekvens på periodisk oppfølging av kunder ut ifra kundens risikoprofil. Etterlevelse av nye rutiner er imidlertid betinget av overgangen til det nye AHV-systemet.

Lotteritilsynet finner at vedlikehold av kundedata hver sjette måned etter den gamle rutinen ikke er i tråd med kravet i hvitvaskingsloven § 24 andre ledd.

Lotteritilsynet finner at det foreligger et brudd på hvitvaskingsloven § 24 ettersom oppfølgingen ikke foregår i samsvar med krav til opplysninger om kundene og kundenes risikoprofil. Norsk Tipping kunne ikke påvise at forsterkede kundetiltak gjennomføres jevnlig.

3. Hva må dere gjøre?

Generelt:

Norsk Tipping ga sitt tilsvaret til den foreløpige tilsynsrapporten 24. november 2025. I dette tilsvaret har selskapet gitt sine tilbakemeldinger på avvik, hvordan de har jobbet med å lukke avvik og estimert tidsplan for lukking av avvik. Norsk Tipping har videre signalisert behov for veiledningsmøte med Lotteritilsynet.

Nedenfor beskriver vi hva Norsk Tipping må gjøre for å rette opp avvik:

Virksomhetsinnrettet risikovurdering:

I sitt tilsvaret av 24. november 2025 har Norsk Tipping erkjent at det var enkeltstående mangler som primært er knyttet til oppdatering og konsistens mellom systemene. Disse har Norsk Tipping allerede tatt tak i. Videre har selskapet bekreftet at de vil sørge for konsistens mellom systemene senest innen utgangen av 2025.

1. Dere må fremlegge en redegjørelse for eller en prosedyre/rutine/sak i EasyRisk som beskriver hvordan dere vil sikre konsistensen mellom systemene.
2. Dere må sende oss dokumentasjon som viser at eksempler på feil/mangler/utilstrekkelige beskrivelser, som er nevnt i tilsynsrapporten punkt 5.1, er utbedret.

Frist for å gjennomføre og dokumentere at de ulovlige forholdene er opphørt, settes til **1. februar 2026**.

Risikobaserte kundetiltak og løpende oppfølging:

I sitt tilsvaret har Norsk Tipping opplyst at de har lagt til grunn at det skal foregå en initial vurdering av alle kunder for å være i henhold til kjenn din kunde-prinsippet. Selskapet tar tilbakemeldingen fra Lotteritilsynet til etterretning og vil innhente nødvendig informasjon om alle kunder.

1. Dere må sørge for at dere gjennomfører initial risikoklassifisering ved etablering av kundeforhold, og at denne praksisen er gjenspeilet i deres rutiner/prosedyrer.
2. Dere må definere, innhente og vurdere nødvendige opplysninger om kunder i tråd med KYC-prinsippet. Opplysninger skal innhentes, dokumenteres og dere må ta stilling til opplysninger på alle eksisterende og nye kunder. Vi gjør oppmerksom på at vi kan be om stikkprøvekontroller på et senere tidspunkt.
3. Dere må sørge for at dere har nødvendige og tilstrekkelige opplysninger for risikoklassifisering

av eksisterende kunder i det nye systemet med pinpoints. Dette innebærer også sikring av datakvalitet og historikk ved overføring av kundedata til det nye AHV-systemet. Vi gjør oppmerksom på at vi kan be om stikkprøvekontroller på et senere tidspunkt.

Frist for å gjennomføre og dokumentere at de ulovlige forholdene er opphørt, settes til **1. mai 2026**.

Kundetiltak når kunden er fysisk person:

Norsk Tipping har opplyst at de tar tilbakemeldingen fra Lotteritilsynet til etterretning. Selskapet er innstilt på å etablere tiltak som gjør at de innhenter informasjon om kundeforholdets "tilsiktete art".

1. Dere må sende oss oppdatert intern dokumentasjon, som viser at kundetiltak gjennomføres i samsvar med krav i hvitvaskingsloven §§ 12 femte ledd og 17 andre ledd, og at avvik beskrevet under punkt 5.4 i tilsynsrapporten er rettet opp. For å sikre etterlevelse av hvitvaskingsloven § 17 andre ledd må dere definere hvilke «ytterligere nødvendige tiltak» som kan sikre kjennskap om kunden ved høy risiko for hvitvasking og terrorfinansiering.
2. Dere må innhente og vurdere opplysninger om kundeforholdet tilsiktete art. Opplysninger skal innhentes, dokumenteres og dere må ta stilling til eksisterende opplysninger på alle eksisterende og nye kunder. Vi gjør oppmerksom på at vi kan be om stikkprøvekontroller på et senere tidspunkt.

Frist for å gjennomføre og dokumentere at de ulovlige forholdene er opphørt, settes til **1. mai 2026**.

Løpende oppfølging av kundeforhold:

Norsk Tipping anerkjenner at det er viktig å ha tilstrekkelig data til å kunne korrekt klassifisere risiko for den enkelte kunde, blant annet gjennom jevnlig innhenting av oppdatert kundedata. Selskapet informerte oss om at arbeidet med å implementere dette utvikles i nytt AHV-verktøy og er integrert med selskapets kundesystem.

1. Dere må sørge for at oppfølgingen av kundeforhold foregår i samsvar med krav til opplysninger om kundene og kundenes risikoprofil. Dere må sikre at periodisk vedlikehold gjennomføres og dokumenteres jevnlig. Vi gjør oppmerksom på at vi kan be om stikkprøvekontroller på et senere tidspunkt.

Forutsetningen for å rette opp dette avviket, er at dere har innhentet nødvendige opplysninger om kundene, har riktige risikoprofiler, har implementert deres nye AHV-system og etterlever de nye rutinene som dere etablerte i august 2025.

Frist for å gjennomføre og dokumentere at de ulovlige forholdene er opphørt, settes til **1. mai 2026**.

4. Varsel om ilegging av overtredelsesgebyr

Med hjemmel i hvitvaskingsloven § 49 (1) og (4), jf. forvaltningsloven § 16, varsler vi om at vi vurderer å illegge Norsk Tipping overtredelsesgebyr for fire brudd på hvitvaskingsloven §§ 8, 9, 12 femte ledd, 17 og 24. Gebyrets størrelse vil være på **1 million kroner**.

4.1 Rettslig grunnlag

Lotteritilsynet har hjemmel til å illegge overtredelsesgebyr, jf. hvitvaskingsloven § 49. Vilåret er at den rapporteringspliktige, eller noen som har handlet på vegne av det rapporteringspliktige foretaket, har overtrådt en eller flere av de bestemmelser i hvitvaskingsloven som er listet opp i § 49, samt forskriftsbestemmelser gitt i medhold av disse.

4.2 Lotteritilsynets vurdering av overtredelsene

Under dette punktet fremgår det en kort oppsummering av de ulike lovbrudd som er avdekket under tilsynet, og som begrunner ilegging av overtredelsesgebyr. Lotteritilsynet understreker at tilsynsrapporten og punkt 2.1-2.4 i dette varselet inneholder mer detaljerte beskrivelser av lovbruddene.

Tilsynet har vist at det før 2024-2025 har vært enkelte områder i etterlevelsen som var mangelfulle og som påvirker dagens etterlevelse. Tilsynet avdekket at Norsk Tipping over flere år har manglet rutiner som sikret etterlevelse av enkelte krav i hvitvaskingsloven. Dette utgjør et brudd på hvitvaskingsloven § 8.

Implementeringen av det nye AHV-systemet førte til at nye rutiner ble laget og at det kom på plass viktige presiseringer i de eksisterende rutinene. Samtidig er fullstendig implementering av disse rutinene avhengig av overgangen til det nye systemet. Norsk Tipping har vært underlagt hvitvaskingsloven siden 2018, og vi ser alvorlig på at enkelte rutiner og viktige oppdateringer i de gamle rutinene først kom på plass i 2025.

Lotteritilsynet fant at Norsk Tipping sin etterlevelse av hvitvaskingsloven § 9 bryter med kjenn din kundeprinsippet, som gjør at de ikke alltid er i stand til å iverksette risikobaserte tiltak for å avdekke og forebygge hvitvasking og terrorfinansiering tidsriktig.

Norsk Tipping har ikke innhentet opplysninger om kundeforholdets «tilsiktete art», jf. hvitvaskingsloven § 12 femte ledd. Dette førte på sin side til følgefeil i etterlevelsen av hvitvaskingsloven § 17 femte ledd. Selskapet har ikke definert «ytterligere nødvendige tiltak for å sikre kjennskap» om kundene ved høy risiko for hvitvasking og terrorfinansiering.

Lotteritilsynet fant at vedlikehold av kundedata hver sjette måned etter den gamle rutinen ikke er i tråd med kravet i hvitvaskingsloven § 24 andre ledd. Opplysninger som ble innhentet som et ledd i denne prosessen, kunne ikke sikre at det ble gjennomført jevnlig kundetiltak på kunder under forsterkede kundetiltak. Innhentede opplysninger har heller ikke tilstrekkelig sikret etterlevelse av KYC-prinsippet. Det manglet opplysninger om midlenes opprinnelse og tilsiktete art. Norsk Tipping kunne ikke påvise at forsterkede kundetiltak gjennomføres jevnlig. Periodisk vedlikehold av kundeforhold er definert i de nye rutinene fra 2025. Men etterlevelse av nye rutiner er betinget av overgangen til det nye AHV-systemet.

4.3 Lotteritilsynets vurdering av hvorvidt overtredelsesgebyr bør ilegges

Hvitvaskingsloven § 50 lister opp følgende momenter som «*blant annet*» skal hensyntas ved vurdering om overtredelsesgebyr bør ilegges og ved utmålingen:

«...

- a) overtredelsens grovhet og varighet
- b) overtrederens grad av skyld
- c) overtrederens økonomiske evne
- d) den rapporteringspliktiges risikovurderinger etter § 7 og rutiner etter § 8
- e) fordeler som er oppnådd eller kunne ha vært oppnådd ved overtredelsen
- f) om tredjeparter er påført tap
- g) graden av samarbeid med myndighetene
- h) eventuelle tidligere overtredelser av hvitvaskingsloven eller forskrifter med hjemmel i loven».

Det er ikke alle momenter som skal tillegges like stor vekt, og det skal alltid foretas en konkret helhetsvurdering ved valg av administrativ sanksjon.

I vurderingen av hvorvidt det er hensiktsmessig å reagere med overtredelsesgebyr i denne saken, har Lotteritilsynet tatt utgangspunkt i forarbeidene til hvitvaskingsloven, som lyder: «*direktivet stiller krav om at regler om kundetiltak og løpende oppfølging, rapportering av mistenkelige transaksjoner, oppbevaring av opplysninger og dokumenter samt regler om internkontroll skal kunne sanksjoneres. Etter departementets vurdering omfatter dette de sentrale pliktene i hvitvaskingsdirektivet, i tillegg til de bestemmelsene departementet har behandlet ovenfor (risikovurdering, rutiner og avsløringsforbudet). Departementet viser til at regler om kundetiltak skal sette rapporteringspliktige i stand til å forebygge og avdekke hvitvasking og terrorfinansiering. Kundetiltakene legger til rette for undersøkelser og rapportering av mistenkelig aktivitet til den finansielle etterretningsenheten. Den finansielle etterretningsenhetens innsamling og analyse av opplysningene som rapporteres, danner grunnlaget for strategiske vurderinger mv. til nytte for politiets og påtalemyndighetens arbeid med å avdekke og forfølge hvitvasking, terrorfinansiering og relaterte lovbrudd. Opplysningene som rapporteringspliktige innhenter, vil ofte være relevante også i eventuell senere etterforskning av saker som på en eller annen måte relaterer seg til en person rapporteringspliktig har hatt forbindelse til (kunde, reell rettighetshaver, representant for rapporteringspliktig mv.). For å sikre påtalemyndighetens og tilsynsmyndighetenes muligheter for å forfølge lovbrudd, er det nødvendig at rapporteringspliktige lagrer innhentede opplysninger i flere år, også etter at kundeforholdet eller en transaksjon er gjennomført. Opplysningene kan i praksis være avgjørende*

for å sikre at det er mulig å rekonstruere transaksjoner og følge penger eller kartlegge et kriminelt miljø mv.», jf. Prop. 40 L (2017-2018), side 158.

Tilsynet har avdekket pågående overtredelser i etterlevelse av krav om kundetiltak, jf. hvitvaskingsloven §§ 9, 12 femte ledd, 17 andre ledd og krav om løpende oppfølging av kundeforhold, jf. hvitvaskingsloven § 24, samt manglende etterlevelse av hvitvaskingsloven § 8 tilbake i tid. Alle disse overtredelser er blant de som kan møtes med sanksjoner etter hvitvaskingsloven § 49.

4.3.1 Overtredelsens grovhet og varighet

Norsk Tipping har en mangelfull etterlevelse på enkelte områder i hvitvaskingsloven. Dette i seg selv utgjør en svekkelse av sannsynligheten til å avdekke og å forebygge hvitvasking og terrorfinansiering.

Når det gjelder varighet, jf. hvitvaskingsloven § 50 første ledd bokstav a, har det under tilsynet ikke framkommet opplysninger som tilsier at de påpekte overtredelsene er nyoppståtte, eller at etterlevelsen tidligere har vært i tråd med kravene i gjeldende regelverk. Lotteritilsynet legger dermed til grunn at de avdekkede overtredelsene har vært varige.

Lotteritilsynet finner det alvorlig at Norsk Tipping har nedprioritert kjenn din kunde-prinsippet, som er førende for etterlevelse av hvitvaskingsloven.

Manglende etterlevelse av krav til rutiner etter § 8 har ført til at det på enkelte områder mangler det tilstrekkelig rammeverk som sikret etterlevelse av hvitvaskingsloven. Dette har på sin side økt sannsynligheten for at kundetiltak, løpende oppfølging av kundeforhold, undersøkelser av mistenkelige forhold var i mindre grad risikobaserte eller treffende. Tilsynet har vist at det før 2024-2025 har vært enkelte områder i etterlevelsen som var mangelfulle og som påvirker dagens etterlevelse. Norsk Tipping implementerer for tiden både rammeverk og verktøy for å sikre bedre etterlevelse av hvitvaskingsloven. Den manglende etterlevelsen har imidlertid ført til avvik som til dels fremdeles er pågående.

Manglende etterlevelse av §§ 9, 12 femte ledd, 17 andre ledd og 24 anses som alvorlig fordi det fører til at kundeforhold ikke etableres og kundene ikke følges opp slik loven krever det. I og med at det ikke gjennomføres initial risikoklassifisering av kunder og at det mangler KYC-skjema for de fleste kunder, stiller vi spørsmål om omfanget på tiltak er definert korrekt og om tiltakene inntreffer tidsriktig. Dette er en forutsetning for å kunne avdekke mistanke om hvitvasking og terrorfinansiering.

Vi finner at omtalte overtredelser gjelder sentrale områder i hvitvaskingsloven. Både overtredelsenes grovhet og varighet taler for at det bør ilegges et overtredelsesgebyr i denne saken.

4.3.2 Overtrederens grad av skyld

Det følger av hvitvaskingsloven § 49 første ledd andre punktum at skyldkravet er uaktsomhet i saker om administrativ sanksjon overfor foretak, jf. forvaltningsloven § 46 første ledd første punktum. Skyldkravet kan oppfylles ved anonyme og kumulative feil, jf. Prop. 81 L (2021-2022), punkt 6.4.

Vi legger til grunn at brudd på §§ 8, 9, 12. femte ledd, 17 andre ledd og 24, skyldes uaktsomhet. Vi legger videre til grunn at ansvaret for denne overtredelsen ikke er betinget av at individuelle gjerningspersoner kan identifiseres (anonyme feil), og at Norsk Tipping kan holdes ansvarlig for summen av flere personers handlinger (kumulative feil), som kunne har ført til disse avvik.

4.3.3 Overtrederens økonomiske evne

Ved vurderingen av foretakets økonomiske evne, jf. hvitvaskingsloven § 50 første ledd bokstav c, tar vi utgangspunktet i Norsk Tippings egenkapital og overskudd. Lotteritilsynet legger til grunn at Norsk Tipping hadde årsresultat for 2024 på MNOK 54 468 i driftsinntekter, og at egenkapital per 31. desember 2024 var MNOK 485.

Vår vurdering er at Norsk Tipping har en god økonomisk evne, og at ilegging av overtredelsesgebyret ikke blir uforholdsmessig tyngende for Norsk Tippings økonomi.

4.3.4 Risikovurdering og rutiner etter hvitvaskingsloven §§ 7 og 8

Det framgår av forarbeidene at *«det skal det mye til for å sanksjonere et foretak for brudd på enkelte av lovens bestemmelser dersom foretaket har gjennomført en risikovurdering, utformet rutiner på bakgrunn av vurderingen og implementert rutinene på en samvittighetsfull måte»*, jf. NOU 2016:27, side 178.

Norsk Tipping har rammeverk som omhandler sentrale deler av hvitvaskingsloven. Selskapet har også identifisert og vurdert risikoer for hvitvasking og terrorfinansiering knyttet til egen virksomhet, og risikovurderingen dekker de sentrale elementer påkrevd etter hvitvaskingsloven.

Tilsynet har avdekket at for enkelte krav i hvitvaskingsloven har Norsk Tipping manglet rutiner som skulle sikre etterlevelse av regelverket. Implementeringen av det nye AHV-systemet førte til at nye rutiner ble laget og at det kom på plass viktige presiseringer i de eksisterende rutinene. Samtidig er fullstendig implementering av disse rutinene avhengig av overgangen til det nye systemet. Under tilsynet fikk vi opplyst at overgangen til det nye AHV-systemet var pågående, og fremgangen var blant annet betinget av interne prioriteringer og ressursituasjon.

Norsk Tipping har vært underlagt hvitvaskingsloven siden 2018, og vi ser alvorlig på at enkelte rutiner og viktige oppdateringer i de gamle rutinene først kom på plass i 2025.

4.3.5 Fordeler som er oppnådd eller kunne vært oppnådd ved overtredelsen

Ved vurdering av hvorvidt fordeler er oppnådd gjennom overtredelsen er det ikke et krav at fordelene har ledet til inntekter, men tolkes til å også omfatte andre fordeler, herunder besparelser. Vi finner at Norsk Tipping kunne oppnådd enkelte fordeler i form av besparelser i forbindelse med den mangelfulle etterlevelsen av hvitvaskingsloven.

4.3.6 Om tredjepart er påført tap

Arbeidet med antihvitvasking skal *«beskytte det finansielle og økonomiske systemet samt samfunnet som helhet ved å forebygge og avdekke at rapporteringspliktige brukes eller forsøkes brukt som ledd i hvitvasking eller terrorfinansiering»*, jf. hvitvaskingsloven § 1 andre ledd. Mangelfull etterlevelse av hvitvaskingsregelverket innebærer en risiko for at økonomisk kriminalitet ikke forebygges og avdekkes som den skal. Dette kan få negative konsekvenser for det økonomiske systemet og samfunnet generelt. Dette tillegges vekt i skjerpende retning ved valg av reaksjon i denne saken.

4.3.7 Graden av samarbeid med myndighetene

Lotteritilsynet vurderer at Norsk Tippings ledelse og ansatte som vi har snakket med under tilsynet var samarbeidsvillige og ønsket å opplyse om etterlevelse på en god og profesjonell måte. I sitt tilsvarende på den foreløpige tilsynsrapport har selskapet erkjent alle avvik, og informerte oss om sine planer med å lukke disse avvik innen 1. tertial 2026.

4.3.8 Eventuelle tidligere overtredelser av hvitvaskingsloven

Lotteritilsynet har ikke gjennomført etterlevelseskontroll med Norsk Tipping tidligere. Lotteritilsynet gjennomførte første hvitvaskingstilsyn med Norsk Tipping i 2020. Tilsynet hadde den gang en overordnet tilnærming, der vi først og fremst kontrollerte at Norsk Tipping hadde etablert rammeverk for antihvitvaskingsarbeidet og innført tiltak slik hvitvaskingsloven krevde.

4.3.9. Oppsummering

Etter en helhetsvurdering av saken og vurderingsmomentene i hvitvaskingsloven § 50 bokstav a-f, finner vi at det bør ilegges overtredelsesgebyr. Lotteritilsynet har ved valg av reaksjon lagt særlig vekt på overtredelsens grovhet, varighet, tap påført til tredjepart og Norsk Tippings økonomiske evne.

Vurderingsmomentene i hvitvaskingsloven § 50 g-h gis verken formildende eller skjerpende vekt i denne saken.

4.4 Utmåling av overtredelsesgebyr

Vurderingsmomentene som fremgår av hvitvaskingsloven § 50 er også relevante ved utmålingen av overtredelsesgebyret. Vi viser til vurderinger i punkt 4.3 over.

I forarbeidene til hvitvaskingsloven fremheves det betydningen av lovens kriminalitetsforebyggende formål. Sanksjoneringen skal være proporsjonal, effektiv og avskrekkende, jf. Prop. 40 L (2017-2018), punkt 10.3.1.

Lotteritilsynet har ved utmåling av gebyret lagt særlig vekt på overtredelsens grovhet, varighet og Norsk Tippings økonomiske evne.

Ved utmåling av gebyr har vi tatt hensyn til reaksjonens preventive virkning. Et overtredelsesgebyr bør som utgangspunkt kunne settes så høyt at formålet med sanksjonen nås. Når et overtredelsesgebyr har fremtredende individuell- og allmennpreventive formål, bør gebyret settes så høyt at den ønskede effekten oppnås, jf. Prop. 62 L (2015-2016), side 84.

Rapporteringspliktige som er omfattet av hvitvaskingsloven § 4 andre ledd (blant annet «tilbydere av spilltjeneste», jf. § 4 andre ledd bokstav g) kan ilegges overtredelsesgebyr på «inntil 9 millioner», jf. hvitvaskingsloven § 49 fjerde ledd.

I skjerpende retning legger Lotteritilsynet vekt på overtredelsens grovhet og at overtredelser gjelder flere sentrale bestemmelser i hvitvaskingsloven. Mangelfull etterlevelse av hvitvaskingsregelverket innebærer en risiko for at økonomisk kriminalitet ikke forebygges og avdekkes som den skal. Dette kan få negative konsekvenser for det økonomiske systemet og samfunnet generelt, og påfører med dette tap til tredjepart.

I formidlende retning legger vi vekt på at Norsk Tipping i 2024–2025 tatt flere grep for å forbedre arbeidet med antihvitvasking og terrorfinansiering: anskaffelse av et nytt AHV-system, nye og oppdaterte rutiner, risikoscoring av kunder, påbegynt innføring av KYC-skjema, og innstramming av kontantgrense. Norsk Tipping implementerer for tiden både rammeverk og verktøy for å sikre bedre etterlevelse av hvitvaskingsloven.

Lotteritilsynet finner at saken omhandler overtredelser av en slik grovhet og varighet at det isolert sett må reageres med relativt streng reaksjon. Samtidig tar vi hensyn til at Norsk Tipping selv har igangsatt viktige utbedringer på AHV-området i perioden 2024-2025. Etter en helhetsvurdering varsler vi overtredelsesgebyret på **inntil 1 million kroner**.

5. Andre opplysninger

Før vi fatter vedtak, har dere rett til å uttale dere i saken, jf. forvaltningsloven § 16. Frist for å uttale dere er **15. januar 2026**. Eventuell uttalelse skal merkes med saksnummer og sendes til postmottak@lottstift.no.

Et overtredelsesgebyr er en administrativ sanksjon. Vi gjør derfor oppmerksom på at dere på dette stadiet i saken har rett til ikke å svare på spørsmål eller utlevere dokumenter som kan utsette dere for en slik sanksjon, jf. forvaltningsloven § 48.

Med hilsen

Tatyana Søreide Klepaker
seniorrådgiver jurist

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur